

ELŐFIZETÉSI FÜLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . 10 kor. — fill.

Hát hóra . . . 5 kor. — fill.

Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.

Előfizetési pénzek postautalványt küldhetők.

Egyes számok 20 filléért kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill. kétszeriért 12 fill., többszoriért 10 fill. fizetendő. Bélyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szóig 2 kor. 60 fill., azontul minden szó 2 fillérvél számítatik.

A nyilttérben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér. Velünk "szekötöttében levő hirdető-írdák, előfizetők, vagy a gyakori hirdető-kedvelők díj-kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamáziókat a kiadóhivatalba (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Vármegyei tisztviselők.

A vármegyei tisztviselők mozgalmát annak keletkezésekor ismertettük olvasóinkkal. E mozgalomnak volt a következménye az a nagyszabású, szépen sikerült kongresszus, melyet vasárnap tartottak meg Budapesten. Az ország összes vármegyéinek tisztviselői gyűltek egybe, hogy megvitassák helyzetüket s ügyük jobbra fordítására az ország közvéleményét is megnyerjék.

A mozgalom a szomszéd vármegyékből, Hontból indult ki, de az csakhamar országossá vált, mert a közös baj, a közös szenvedés és mellőztetés rendületlen erősségé tömörítette a tisztviselőket, kiknek szavát immár meghallotta s általános rokonszenvvel kíséri egész ország.

A kongresszus főtárgyát a közigazgatási tisztviselők fizetésének rendezése volt, s ennek keretén belül a szolgálati pragmatika megállapítása. Végül érdekeik megóvása és az együttérzés ápolása céljából megalakították a megyei tisztviselők országos egyesületét. A fizetés rendezés épen alkalomszerű, a mennyiben az állami tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat ép most fekszik a képviselőház asztalán.

E tekintetben a kongresszus konkrét javaslatot tárgyalt, mely ugyanazon elvekhez alkalmazkodik, melyek alapján az állami tisztviselők fizetését rendezni a napirenden levő törvényjavaslat, mind az által azonban szem-előtt tartja a kongresszus az önkormányzati elv integritását. Kimondotta ugyanis a kongresszus, hogy a midőn a vármegyei alkalmazottak javadalmazását az ország valamennyi vármegyéjére nézve egyöntetűen, ugyanazon elvek alapján óhajtja rendeztetni, erre irányuló kérvényével a részletesen kidolgozott emlékirat s szabályrendeleti tervezet kapcsán, az önkormányzati

jog alapján ezen kérdésnek rendezésére első sorban illetékes vármegyék közönségéhez fordul. Felkéri a vármegyék közönségét, hogy a vármegyei alkalmazottak fizetésének szabályozását már a legközelebbi rendes, esetleg e célból egybehívandó rendkívüli közgyűlése napirendjére tűzze ki, annak során a kongresszus által elfogadott s a kérvény kapcsán benyújtott szabályrendeleti tervezetet vegye tárgyalás alá, emelje azt egyhangulag határozattá, s kérje a törvényhozást, ugy a m. kir. kormányt és a m. kir. belügyminisztert feliratok útján arra, hogy a vármegye közönsége által elfogadott szabályrendeleteknek az állami tisztviselők fizetésének újabb szabályozásával egyidejűleg vagy legkésőbb 1904. január hó 1-én leendő hatályba léptetéséhez most első ízben igényelt s jövőben a fokozatos előléptetéssel igényelendő összeget a m. kir. belügyi tárca terhére vegye át s illetve azon összegekkel a vármegye állami javadalmazását megfelelőleg emelje, ezen feliratát a törvényhozáshoz, a m. kir. kormányhoz és a m. kir. belügyminiszterhez egy saját kebeléből kiküldött küldöttség útján juttassa, amelyben való részvételre kérje föl a vármegyei képviselőket is.

A fizetés rendezésének kétségkívül egyik legnagyobb akadálya az, hogy manapság nem egyöntetűek a viszonyok minden vármegyében. Néhol az alispánnak akkora fizetése sincs, mint más vármegyében egy járási főszolgabírónak. Hát ezeknek a differenciáknak eloszlátása egy időre ugyan még el sem képzelhető, de a fizetés-rendezésre vonatkozó javaslat elfogadásával minden vármegye saját viszonyai és helyzete szerint a már is kiélesedett különbözőzetek hegyeit letördelheti. Mert a mély jogtalan volna egyik-másik tisztviselőnek fizetését leszállítani; ép oly képtelenség az állami dotá-

cio megjavítása nélkül azt egyszerre nagyobb összeggel emelni.

Szóval nagy elővigyázat, kellő megtartóztatás s elegendő pénz kell mindennek keresztül vitelére. Egyik-másik vármegye közönsége már az általános mozgalom előtt rendezte tisztviselőinek fizetését, azonban azt, hogy valamennyi vármegye most egyszerre léptesse életbe az újítást, az említett okokból kivánni sem lehet.

Nem mellékes kérdés a fizetés rendezés mellett a tisztviselők szolgálati pragmatikájának megállapítása, a közigazgatás szervezése minden vonalon, mert ezek megállapítása nélkül tartósan jó állapotokat a mai rendszerben teremteni nem lehet. Elismert tény, hogy a vármegyei közigazgatásban ma nincs egyöntetű rendszer, azt az újabb behozott egyszerűsítés sem tudta megalkotni. A vármegyei tisztviselői állások szervezete sok vármegyében nem aránylik a lakosság számához. Sokszor kisebb vármegyében több a tisztviselő, mint a nagyobbban.

Ezek is tehát mind elintézendő kérdések. Barsvármegye közönsége, mely mindig szívén hordotta tisztviselőinek jólétét, a mostani mozgalmat is jóakaratu szimpatiaival kísérte, mert a vármegyék tisztviselőinek helyzetét javítani elsőrendű nemzeti érdeknek tekintti. S hisszük is, hogy nem fogja elmulasztani az alkalmat, hogy a mennyiben ahhoz megfelelő anyagi erőt tud összteremteni, mielőbb megvalósítsa és diadalra segítse azokat a szép eszméket, a melyeket a mostani kongresszuson 63 vármegyei tisztviselői oly bőven és szépen kifejtettek.

Az ifjuság erkölcsi nemesítése.*)

— Itta: Végh István. —

Ifjuságunk erkölcsi nemesítését, annak fejlesztését és védelmezését, helyes irányítását annyira fontosnak tartom, hogy ennél

*) Tárgyalattott a „Barsm. Népn. Egyesülete“ lévai körök gyűlésén.

A téli hóval elmúlt talán az ő mély szerelmük is; hisz Raoul nem is illik bele ebbe a világos, örvendő, egészséges nyári időbe.

A jövő héten nyaralni megy az asszony. Jobbra nagy, ormóttan épület emelkedik. Még két utcával tovább és nála lesz. De micsoda ostoba aggodalom fogja el?

De hát ő hisz e? Bajosan. Különbem nem lovagolna mindig az élettani tünemények különbözőségén. —! Mintha ez az volna! Raoul oly okos és mégis oly naiv. — Élvezni hatás nélkül, — amig puha és fehér a bőre, karcsú a teste, amig férfi vágó szemmel néz reá s amig választhat és gyötörhet. Hisz el fog jönni az a nap, amikor megöregszik.

Melitta behunyja egy percre a szemét s valami hideg borzongás fut át rajta.

A fiaker megáll ép a kapu előtt, a fiatal asszony kiszáll gyors pillantással mérve végig a mellékutczát.

A széles kölápcson eszébe jut Guilbert egy chesonjának töredéke, melyet egyszer Raoul énekelt:

Soldat! t'as des chagouis;

Pour l'amour de ta blonde

Elle n'est pas digne de toi — —

Mosolyog egy kevésé a szöke Melitta. Itt van már Raoul aajtja.

Kling! — Kling! — Az ő jele. Fontoskodó arccal nyit aajtót az öreg inas. Máskor Raoul már várt reá az aajtóban. Gyorsan belép.

A keskeny előszobában az inas eléje áll. A falról egy japáni viaszab vigyorog az arczába. Mily csunya ez.

ma előbbre való paedagogiai kérdést alig ismerék. Ma a paedagogiai téren egy újabb irány kezd utat törni, a szocialis irány s előtérbe nyomul az a nem kevésbbé fontos elv, hogy az értelmi képzés nem a fő cél, nem a minden, hanem az értelmi, a jellemképzés, az ipari embernevelés.

Hogy sokan gondolkoznak így, mutatja azon körülmény, hogy szerte e hazában mindenfelé nagy előszeretettel foglalkoznak úgy a szakkörök, mint a társadalmi tényezők e kérdéssel s e kérdés keretébe vágó dolgokkal.

Nem valami nagyon régen, egy tanítógyűlés alkalmával, Arad város főjegyzője azon, szinte megdöbbenő kijelentést tette, hogy veszélyben van a magyar nemzet ifjuságának erkölcs, meg kell menteni az ifjuságot a jövőnek, mert ha tovább halad lejtőn, a magyar nemzeti állam alapköve reudul meg.

Én ugyan nem osztom a nagytekintélyű felszólaló nézetét mindenben és feltétlenül, noha elismerem a költő ezen szavainak igazságát: „Minden ország alapja támasza a tiszta erkölcs, mely ha megvész: Róma ledül s rabigába görnyed!“ De azért nem mondom azt se, minden jól van úgy, a van. Csak nem látom annyira hogy veszni indultnak az ifjuságnak erkölcsait hogy e miatt talán folytonosan a vészharangot kellene kongatni. Elismerem, hogy baj van, mert látom, tapasztalom. Elismerem azt is, hogy ifjuságunk erkölcsi fejlődése védelemre, támogatásra, vezetésre szorul, hogy helyes irányban haladhasson a valódi tökéletesedés felé.

Az ősi magyar szokásokkal együtt a régi jó erkölcsök is sokat engedtek már hagyományos jó tulajdonaikból. Az egyszerűséget sok helyen tulzott igények váltották fel. A régi puritán szokásokat a szabadabb szellem kiszorította népünk hajlékából is. — Ez az oka, hogy baj van, ez az oka annak, hogy itt ott lazulni kezdenek az erkölcsök s helyet engednek a könnyelmű, hogy ne mondjam: francia szellemnek.

De hát hol van a baj s miben rejlik az?

„Bocsánat, nagyságos asszony — a nagyságos ur parancsolta, hogy hat órán tul senhit sem engedjek be. Nekem se szabad bemennem. Igen rossz kedve van. A nagyságos asszony meg bocsájt.“

Ah!

Melitta arca lángba vál. Az inas zavartan fordul el, az asszony elmegy mellette. „Jelentsen be — rögtön!“

Ugy fogja az ernyőt, mint egy korbácsot. Aggódva, remeg az öreg férfi arca. „Bocsásson meg, — de nekem nem szabad.“

Férelölki az asszony s gyors léptekkel megy a dolgozószoba felé; zugva csapódik be mögötte az aajtó.

Kék manchesterbárony dolgozókabátjában ül Raoul az íróasztalnál és mosolyog. Felsőajka felhuzódva mutatja fehérén fénylő fogait. Mervé kezében egy sötét üveg. Édeskesernyés mandolailat tölti be fojtón a levegőt.

Tágranyilt, réveteg szemekkel olvassa Melitta a czédulát, mely a hullá előtt fekszik.

„Nem igen óhajtom, Melitta, hogy így láss. De meg fog történni. Azt akartam, hogy csak az enyém légy. Ez ostobaság. Felejts el!“

Raoul.

Aggódva várja az öreg inas a villamoscsengő haragos bersegésés. — Nem hallotta eközben, hogy a lakás aajtai lassan kinyílnak, majd becsukódnak s hogy azután egy kocsi dübörög el örült gyorsasággal. (Vége.)

TÁRCSA.

„Paul Busson“ apróságok.

(Ford. Sigma.)

(Folytatás.)

Nyárest.

A lombokon az utolsó arany fény játszik. A népiüget rigói élesen füttyülnek s csomónyi emberek jönnek a kerítés keskeny átjáróján fáradtan, kimerülve. Forró, poros csunya nyárest.

Melitta kocsija a körutról a währingi utra fordul. Raoulhoz megy. A férje egy hete már, hogy elutazott és most szabad az asszony.

Kis keze nyugtalanul játszik a napernyő kristálygombjával, az ernyőbot hegye a barna ruhakezűpő hegyén forog. A szürke selyem laka felett édes kis arc ül.

Tegnap ilyenkor L'xenburbán találkozott Raoullal. — Neki ott olyan rendezvous — féléje volt a fiatal Sieverrel. — Miért is ne legyen?

Talán ez már hütlenség lenne? — Igen neveltséges volt, a mint Raoul időzítés nélkül ment el mellettük, ajkai közül egy gonosz mosoly, halálsápadtan. — Alapjában — talán inkább ijesztő volt, mint neveltséges.

A levelét, melyet postán küldött, nem válaszolta s azért az asszony sértve érezte magát. De, délután, mikor a hordár a második levelét is választalanul hozta vissza, — aggódni kezdett. Most hozzá megy s majd helyreigajítja fejét. De ilyen boldog! Különbem is nem csodálkozhatnék, ha

más társaság után nézne. — Hinné-e akkor, hogy — Mily ostoba és milyen veszedelmes is az töle. Hisz csak a folytonos beszéddel is suggerálhatunk egy fiatal asszonynak oly dolgokat, mikre az nem is gondolna.

De hát hogy is félhet Raoul egy olyan oktondi konkurrencijától, mint az a Siever. — Egy ugyan igaz. Siever mindig jókedvű, vig és élénk, galans, mint egy fiatal dogg. Igazán érdekes ez a Siever — Raoul örökös művészbeszédeivel, nehezen felfogható hangulataival! És oly keserű egy idő óta a szája, oly ténytelen a szeme, oly furcsa a csókja. — Pah — féltékeny szegény! — Egy vörös tramvay kocsi, melyet elhaladnak, mély zugással indul meg. A csengő szól. — Egyszer Tramvayen ment hozzá.

Az egy szép téli nap volt, diskrét volt a napfény, álmosan hullottak a hópelyhek. De boldog alkonyatorák is voltak azok; a sok, tarka selyempárna között oly kimondhatatlan szépen álmodott, — vagy talán valóság volt az?

Lármázó sokaság jár az utcán, nehéz tárcokcsik durva zaja hangzik. — Az a szép idő bizony elmúlt.

Néhány hét előtt, midőn Raoullal Dornbachban volt, akkor még halványzöld volt az erdő s fölötte könnyű kékes szürke pára úszott. Oly finom, oly aranyos volt minden, összecsókolóztak, miut a jó gyermekek s hallgatva lépkedtek a nedves, rozsdaszin leveleken, melyekkel a mult ősz hányt ott be utat, mesgyét. Most már haragoszöld a bokor s a fa, a nap tűz s élénk, tarka virágok nőnek a buza földön.

Első sorban ott van a baj, hogy az ifjuság, különösen a falusi ifjuság, a mint az iskola kötelezettség köteleiből kiszabadul, teljesen magára marad. Teljes és korlátlan szabadságot élvez akkor, mikor azon a ponton van, hogy erkölcsileg önálló életet kezdjen; abban a korban mikor erkölcsi ereje a rosásra, a lünre, a leghajlandóbb t. n. a fejlődő ifju korban. Elkapja aztán az élet forgatagja, magával rántja s a még fejletlen erkölcsi erő szakszor lejtőre jut s a gyenge — ha nincs támogatója — elbukik s csak az erős az, mely meg tud állani; mely küzdeni bír az életviharában.

Sokan szeretik s ezt különös előszeretettel is teszik, az ifjuság erkölcsi gyengeségeiért, — no meg a tudatlanságaért is — az iskolát s a tanítót tenni felelőssé. — Van is igazuk, nincs is.

Legyünk őszinték. Ismerjük be a beismerendőket.

Igazuk van azokkal az iskolákkal szemben, azokkal a tanítókkal szemben, a kik az elemi iskolát úgy tekintik, mint kizárólag tanító, ismeret és tudást raktározó intézetet. Ebből a keretből, ebből a meggyőződésből nem tudnak, de nem is akarnak kilépni, kitárgulni s azt hiszik: mindent megtettek a mivel csak tartoztak, ha a növendékeknek agyát teleplántáltak különféle fogalmakkal, alaposan megtömték az ismeretek különféle sokaságával. — Azt hiszik, hogyha a rendtartásoknak, tantervnek, utasításoknak megfelelték, az előirt anyagot pompásan betanították, felemésztették, a kötelességnek elég és pedig teljesen elég van tőve, mert — szerintük — a verelés kizárólag a család dolga.

Ellenben nincs igazuk azokkal a tanítókkal szemben, kik igazi odaadó figyelemmel vannak a népiskolai tanítás nevelő hatása iránt s a népiskola tananyagát nem csak raktározzák, nem feldolgozzák, hanem azt az ifjuság erkölcsi nevelése szempontjából is odaadó türelemmel felhasználják.

Bátor vagyok kijelenteni, hogy tanítóink és iskoláink között ez utóbbiak vannak többen és pedig jóval többen s így a vád a nagy többséggel szemben se nem jogosult, se nem igazságos.

Nincs a világon semmiféle állás, semmiféle hivatás, melyhez annyi idealizmus, kellene mint a tanítói állás. Sehol annyi idealista, mint éppen a tanítók között s ezért a nevelés nagy céljait ma meg nem féltem. A hol az idealizmus vesta tüze ég, ott az erkölcsi elsatnyulás burjánjai nehezen tenyésznek.

De megnehezíti a tanító nevelő munkáját az a körülmény, hogy a haladó korral annak kívánásai tetten megterhelték a népiskolát. A feldolgozás mikéntjéi és mennyiségét, illetőleg kevés fizikai idő — s erővel rendelkezünk oly irányban, hogy nevelhessük is a reánk bízott igazságot, úgy a hogy óhajtanánk, úgy a hogy szeretnénk.

(Folyt. köv.)

Magyar Remekírók.

A „Franklin-Társulat” e korszakos vállalatból megjelent a harmadik sorozat. Ma már, midőn a „Magyar-Remekírók” diszes és becses kötetének ezrei, sőt tizezrei forognak az országban, fölösleges lenne ennek a klasszikus gyűjteménynek akár a kulturhistóriai, akár a nemzeti fontosságát hajtogatni; az a közönség, melynek izlésében, műveltségében és hazafiságában bizva a kiadó-társulat, e nagy vállalkozására elszánta magát, fényesen bebizonyította, hogy érta és érzi a „Magyar-Remekírók” nagy jelentőségét s nem azt a könyvet veszi meg, a melylyel legügyesebben kínálgatják, hanem azt, a melyiknek belső értékéről is helyes ítélete van. Egy szóval: nem Maecenas többé a művelt magyar közönség, hanem — műértő: nem adózik, hanem vásárol, nem csak adni akar, hanem élvezni is.

Ebben pedig bő része lehet, ha a „Magyar-Remekírók” kötetét forgatja; mert lassan-lassan, a mint a kötetek egymásra gyűlnek, a magyar irodalom kodifikálása lesz ez a gyűjtemény. A „Magyar-Remekírók” első két sorozatának tíz kötetében ugyanis Arany János, Csiky, Garay, Kossuth Lajos, Reviczky, Szigligeti és Tompa műveit kaptuk, vagy teljesen, vagy részben: a most szétküldött újsorozatban pedig Vörösmarty harmadik kötetén kívül Czuczor, Kazinczy, Kölcsey, és Vajda egy-egy kötetét találjuk.

A magyar szellemi élet pangása, nemzetünk fásult közönbössége soha sem volt szembetűnőbb, mint Kazinczy fölépítésének

B. g. e. felirata az új vámtarifáról.

(Folytatás.)

A kereskedelmi szerződések.

Az első kérdésre, hogy minő elveket tartunk szem előtt a követendő szerződés politikai irányára nézve, van szerencsénk mély tisztelettel kiemelni a következőket:

Reánk mezőgazdákra nézve első sorban az lényeges, hogy fötérményeink jutalmazó termelése lehetővé váljék. A gabona minimalis vámok legalább a nemzetközi jövőben reménytelőleg fogják hatásukat éreztetni, de vannak terményeink, melyek vámjá minimaliter nem lett megkötve, holott nagyérdünkben fekszik védelmezőségük. Ilyenek az olajnövények, melyek termelése alánnyatolott a kellő védelmezés hiányában. Ezeknek vámtételei elég szerényen szabattak meg, azokból még engedni a kereskedelmi szerződésekben nagy hiba lenne. Ilyen a bortermelés, Magyarországának legnagyobb n. g. ága. Ennek vámtételeiből jó lélekkel alig engedhetünk. Ilyenek az összes gazdasági és kertészeti magvak is.

Lényeges továbbá, hogy azon cikkeink, a melyek a közös vámtarifát fogyasztási igényeit túlhaladó mérvben termelnek, a külpiacokon elhelyezésre találjanak. A kölcsönösségnél fogva, a melylyel az iparnak mi, az pedig nekünk tartozik, a fölös iparcikkekre nézve is ugyanaz áll.

Jól tudjuk azt, hogy ez csak úgy válik lehetővé, hogyha azon államoknak, a melyekre kiviteli fölségünkkel iparkodunk, vámtarifából engedelményeket nyújtunk.

A mezőgazdasági cikkek kivitelének lehetővé tétele az ipari vámtételekből, az ipari cikkek kivitelének lehetővé tétele, a mezőgazdasági autonóm tételekből engedést tesz parancsolólag kötelességünkkel.

Figyelmeztetünk kell mély tisztelettel nagyméltóságodat, hogy a régi praxnak követését, mely szerint az ipar megkötötte magát és nem engedett, de kedvéért a mezőgazdaság ugyszólván teljesen feláldozva lett, perhorreskáljuk.

A teljes viszonyosságnak kell érvényesülni a kereskedelmi szerződések megkötésénél úgy annyira, hogy csak annyi százalékot engedhetünk az agrár tételekből, a mennyi százalékat az ipar is engedni hajlandó a maga tételeiből, még pedig a forgalom nagyságára viszonyítottan, külön Austria és külön Magyarország területe fogysztása arányában.

Ha ezen elvet sikerül és kegyes Nagyméltóságod szem előtt tartani, akkor fölös marha, sertés és egyéb m. gazdasági termelésünk számára lesz piacunk a külföldön, ellenesetben nem sok hasznát fogjuk venni az autonóm vámtarifának, mert kereskedelmi szerződések az agrár kivitel érdekében meg nem köthetők, cikkeink nagy része szenvedni fog és oly nagy árdeivalvátiónak lesz alávetve, a minőt semmiféle vám sem compensálhatja.

A másik elvi szempont, a melyet különösen bátorkodunk hangsúlyozni az, hogy a tultermelésben levő agrártermény korlátlan utat talál a külpiacokon, ugyanszon terménynek hozzáuk való behozatala is eltérhető azonos vámtételek és azonos egyéb feltételek mellett. Hogy példával szolgáljunk, feleltjük azt, hogy a mennyiben Németország a mi szarvasmarháinkat és sertéseinket a mennyiség korlátozása nélkül behozsájtaná, tegyük fel a mostaninál nem sokkal nagyobb vámok mellett, akkor ugyan-

idejében. Herder szavait, hogy „a magyar-nak nincs többé mit keresnie a földön,” akárhányan néma fájdalommal olvasták és igazoltnak hitték. Ez a „Kú Lászlónál is mostohább idő,” — a hogy Vitkovics írja, — kétségbe ejtette a nemzet legjobbjait, a kik semmi vigasztalót se láttak a haza sor-sában. A hazafias írói törekvéseknek szárnyát szegte a cenzura és szellemi életünknek néhány szörványos nyilatkozása is inkább csak a végvonaglás tusjáról lebbentette föl a fátyolt... Egyedül Kazinczy nem csüggedett: — a mult dicsőségének sirján a föltámadás lehetőségét hirdette, — s e hitének apostolaként, szinte egym gá vállalkozott a gigási föladatra, hogy a tetszhalott magyarba újra életet önt, a fásult szivekbe pezsgő vért ereszt és fölrázza dermedtségéből az alvó társadalmat.

Az az egy kötet, a melyet Váczy János, Kazinczy leghivatottabb kritikusa válogatott össze a nagy agitátor munkáiból, egész képét adja irodalmi ujjászületésünk e buzgó apostolának és munkásának. A mi eredetii versben írt, azt mind fölvette e kötetbe: eredeti prózai dolgozatai közül pedig a legfontosabbat, a Pályám emlékezetét. Egy egész könyvet töltenek meg Dalai és ódái, kettőt a Tüvi-ek és virágok, egyet-egyét az Epigrammák, a Vegyesek és az Epistolák: s e hat könyv után következik a Pályám emlékezetének négy könyve. Megelőzi pedig Kazinczy irásait a Váczy János dr. Bevezetése, mely rövid, de annál tömörebb és igazságos kritikával méri a széphalmi mester nagy érdemeit.

azon vémtételek és egészségügyi cautalék mellett mondjuk a sserb marha is behozható lenne. Hogyha ellenben a Németbirodalommal az állat kivitel ügyét rendeznünk nem sikerülne, akkor öngyilkosságot követnénk el, ha a mi határainkat Szerbia számára nyitva hagynánk. Ez esetben tehát legmervebb elutasításnak lehet csak helye és semmiféle osztrák, vagy akár magyar ipari érdek nem lehet oly nagy, hogy az előtt meghajoljunk és az állati behozatalt engedélyezzük.

A mi a második kérdést illeti, hogy melyek azon külkereskedelmi szerződések és azok zárjegyzékonyvei, melyek rendelkezési módosítást igényelnek: ki kel emelünk, hogy az olasz clausala és a sserb határ forgalmi kedvezmények nehezdedtek legulsosabbban reánk. Ily kedvezmények adása ellen jövőre Magyarországának tiltakoznia kell, első sorban mert mérhetlen kárt okoznak, azért is mert más államok is követelhetik fölünk s ha ki nem tejesztjük, a legnagyobb complicatoknak lehetünk kitéve.

A mi a harmadik kérdést illeti, hogy mily tarifa mérséklést kívánunk a külföldi államoktól azok új tarifa tervezetéből, bátorkodunk első sorban Németországra vonatkozólag kiemelni, ki elő szarvasmarhánk és sertéseink számára az eddigi, vagy ha ez nem lehetséges, annak 30—50 százalékkal emelt tételét tartjuk elfogadhatónak a szabad forgalom garantizása mellett.

Ugyancsak kívánatos Németországgal szemben a lovakok leszállítása, legföljebb 50 márkára darabonként az 1000 márkát meg nem haladó lovaknál, nagyon szükséges a lovtalatok kivitelének lehetővé tétele, u. m.: leölt marha, sertés és baromfi az új német vámtarifának legföljebb 5 % engedne meg.

A szőlő, fűzelék és borkivitel az új német vámtarifa 50% mérséklése mellett, a vaj és disznózsír vámmérséklését 50%-al, a feldolgozott erdészeti cikkek és tölgyfa kéreg vávjának messzemenő mérséklését. Ugyanaz áll Svajcra is.

Másik főpiacunk O asország, a melynél a ló és fa kivitelének mérsékelt tételei vannak érdekünkben.

Franciaországgal szemben pedig a juh-kiviteli vám alábbszállítása leend vívmány-nak tekinthető.

Oroszországban selyt kell helyoznünk, hogy boraink, gyümölcs és fűzelékfeléink piacot találjanak.

Az éjszakamerikai egyesült államoknál pedig a cukorkivitel biztosítása lenne főkivánásunk. Nem vagyunk azon helyzetben, hogy a legapróbb részletekig terjedő javaslatot tehessük ez irányban, a rendelkezésünkre áll eszközök és az idő elégtelenség, miért is be kell értnünk azzal, hogy csak a főbb tételekre terjeszkednk ki.

A mi a kérdés másik részét illeti, hogy viszont mi meddig és mily arányban tehetjük meg engedelményeinket, reá kell mutatnunk arra, hogy Németországgal, Svajccsal, Franciaországgal, a nyugati államokkal és Amerikával mi csak ipari engedelményeket tehetünk, a mely engedelmények a megadatnak, a mi előnyeink arányában, hogy ugyanoly arányban az ipari föltételek kivitelére az engedelmények megadhatók legyenek az iparcikkeket importáló államokkal szemben. Olaszországgal szemben ott van a déli gyümölcs és selyem behozatal, mely bő compensatiót nyújt azon kivittel szemben, a

Kölcsey Ferencz, a nyelvújítás mesterének legtehetségesebb tanítványa, — „volta-képpen több író foglalt magában”, — a hogy Greguss jellemzően mondja róla. Angyal Dávid, a ki a „Magyar-Remekírók” sorába fölvelt Kölcsey-kötet elé alapos és kimerítő kritikai bevezetést írt, igen nagy szeretettel foglalkozik e sok oldalú költővel. A hymnus írója erős, élénken fürkésző, bátor elme volt, igazi hőse a meggyőződésnek de mélyre ható s élesen benconzó logikája mellett van benne lírai érzés, költői fogékonyság és szubjektív színezés is.

A husz ives, tartalmas kötetben meg vannak Kölcsey összes versei, melyek közül több nem az irodalomtörténeté csupán, hanem az egész nemzeté is. Prózai munkái közül a legjelesebbeket válogatta ki Angyal Dávid: — a Berzsenyi Dániel verseiről írt kritikáját, emlékezéséjét ugyancsak Berzsenyi Dániel fölött, a gyönyörű Parainesiát, melyet mindnyájan olvastunk és tanultunk az iskolában s a melynél szebb oktatást, legalább magyar nyelven ma sem ismerünk.

Czuczor Gergely, a hazafias érzésű bencczés költői munkáit Zoltány Irén rendezte sajtó alá s ugyancsak ő írta meg kiváló tendtársának az életrajzát is. A sokat szenvedett, testestől-lelkestől magyar Czuczorral Petőfi kivéve, nincsen újabb költő, a ki „népszerűség” tekintetében vetekedhetne. Egy híján negyven dalát énekli ma már a nép s költészetének bizonyára legbecesebb részét tesszik e népies dalok. De talentuma más irányokban is nyilatkozott: — az óda elegia, epigramma, satira és eposz külön-

melyre mi törekedünk, u. m. citrom, narancs, füge, rizs és selyem behozatal kedvezményezését állítjuk szembe a mi kiviteli érdekeinkkel.

Oroszország lenjének behozatala terén kellene cseréngedményt adni, a mi a bor, gyümölcs, fűzelék ellenértéképpen, de már az orosz lóbehozatal megakadályozása létérdekünk, most midőn lókvitelünk elé sok oldalról gátat emelni azarnak: Amerikának a czukorbeviteléért cserében az aratógépek, a gyapot és itt nálunk nem készülő sok mindenféle amerikai különlegesség számára kellene utat nyitni. Angolországnak a gazdasági gépek, a gyarmati gyapju, juta, gyapot, gyarmataruk behozatalánál adni megkönnyítéseket, ugyancsak a kivitelért cserébe. Románia Szerbiának (a Balkán államoknak) az esetben ha nyerstermény föltételeink a nyugati ipari engedelmények fejében piacra talál, ugyanazon feltételek mellett és mérvekben engedné meg a gazdasági behozatalt, ugyancsak % engedelményt megem kötétt agrárvámjainkból, a mennyi % -t az ipari vámokból a mi javunkra engednek osztrák szomszédaink.

Vége a mi a negyedik kérdést illeti, hogy kívánatos-e az állatforgalom szabályozását célzó nemzetközi egyezménynek létesítése, erre vonatkozólag bátrak vagyunk hangsúlyozni azt, hogy főleg Németországgal szemben ez elengedhetlen feltétel. Okulva pedig a multak tapasztalatain, a melyekből meggyőződhetünk arról, hogy a német birodalom önhatalmulag tul teszi magát ily egyezményeken, mit az 1894 évben kibocsájtott és ma is fenntartott sertés behozatali tilalom elég élénken bizonyít, szükségesnek tartjuk, oly egyezmény megkötését, a mely ilyen kijátszásnak megismétlődését többé lehetővé nem teszi. Ezen egyezményről óvakodni kell a németek azon törekvésétől, hogy az utközben megbetegedett valamely állatszálitmány ürügyet szolgáltatasson arra, hogy a határ zár kimondassék.

(Vége.)

Különfélék.

— **Előléptetés.** Mihalcsics György, m. kir. honvédőrnagyot, a lévai honvéd zászlóalj köztisztviselőben álló parancsnokát ő felsége a király alezredessé nevezte ki. A jól megérdemelt előléptetés híre kellemes meglepetést idézett elő városunkban, mert a koronás király kegye ez uttal oly férfit tüntetett ki, ki fényes tanubizonyosság adta annak, hogy háboruban vitéz, bátor katona eszményképe, a társadalomban pedig általános szeretetnek örvendő, nagy tekintélyű férfit, a ki puritán jelleme, szives előzékenységénél fogva Léva maradó emléket szerzett magának. A lévai kaszinó tagjai, engedve a közhangulatnak, tegnap Mihalcsics György alezredes tiszteletére a kaszinó nagy termében fényes bankettet rendeztek, melyen a legszívésebb óvációk tárgya volt az ő kedvelt egyénisége s számos, szebbnél szebb felköszöntőben éltették őt és kedves családját.

— **Rákóczy ünnep Léva.** Az általi tanítóképző intézet június hó 1-én, pünkösd hétfőjén „Rákóczi-ünnepet” rendez a kurucz-szabadságharc 200 éves fordulója alkalmából. Az ünnepélyen egykorú népi költeményeket fognak szavalni és azonoskorbeli dalokat játszani és énekelni. Közreműködését már megígérte Major Gyula

böző hangjai mind megcsendülnek a lantján s költészetének az erős nemzeti érzés volt a legfőbb táplálója. A Riadó költőjét bilincsekbe vertek ugyan, de magyar lelkét nem lehetett békákba szorítani.

Ebben a kötetben együtt találjuk lyrai és vegyes költeményeit, jeles műfordításait népdalait, paprikás verseit, rajzait, életképeit, népregéit (köztük a híres „Falusi kis leány Pesten”), balladait és legendáit, hőskölteményeit (köztük a nagy koncepcziójú „Hunyad”-ot, mely nemcsak Czuczornak lett volna főműve, hanem epikai költészetünknek is legtökéletesebb alkotása, ha szerzője alba nem hagyja) stb.

A Vörösmarty Mihály munkáinak végleges, teljes kiadásából, mely ebben a vállalatban jelenik meg, a harmadik kötetet kapjuk, — a nagy költő drámai költeményeinek első felét. Megalkotásuk időrendjében következnek egymás után Salamon király, Hábador. A bujdosók és Csongor és Tünde, mely a magyar költői nyelv legszebb diadala. A harmadik sorozat öt kötetéből csak ehhez az egyhez nincsen arczkép és bevezetés; mind a kettő a legelső Vörösmarty-kötet előtt van, mely az első sorozatban jelent meg s az életrajzot Gyulai Pál írta meg mesteri tollával, arczképét pedig, valamint a többiekét R. Hirsch Nelli festette meg.

Vajda János kisebb költeményei tesszik a harmadik sorozat ötödik kötetét. A Petőfi utáni korának kétségkívül legnőnlőbb, legtartalmasabb lírikusa, Mindenütt nagy erő, mely megindulás és viharos pathos

fővárosi zenetanár és zeneszerző, a magyar zene európai híru interpretátora. Ezen kívül felolvasás lesz, melyben városunk, mint a kurucz-mozgalom színtere szerepel; továbbá a Rákóczi-kor műveltségi viszonyainak ismertetése. Az ünnep táncszal fog végződni. A cél is stilszerű: a jövőelem fele a Rákóczi-szoborra, fele pedig a tanítónövendékek kassai kirándulására esik, a mit szeptember hó első felére terveznek, hogy a Rákóczi-kiállítás megtekinthessék.

— A jelzett ünnep, mint a nemzeti mult egyik kimagasló korának emlékezte, mindenesetre becses és értékes; a tanítóképző a nemzeti kultúra és a társadalom iránt való nemes kötelességét teljesíti ez által, amint ezt a közelmúltban a Petőfi- majd Vörösmarty-ünnep által is igazolta. A tárgy és cél, — bizunk benne, hogy a kivétel is — méltók arra, hogy közönségünknek, melynek nemes áldozatkész-sége e téren ismeretes, legőszintébb érdek-lődését felkeltse.

— **Kherndl János kitüntetése.** A borsalmegyei gazdasági egyesület köztitársá-lal álló elnökének, Kherndl János kir. tanácsosá történt kinevezése alkalmából ma egy hete rendkívül népies közgyűlést tartott Ordódy Lajos alelnök elnöklété alatt, ki megnyitván az ülést előadta annak célját s felkérte a közgyűlést, hogy küldöttségileg hívja meg az ünnepelt férfit. Kherndl János megjelenővén a gyűlésben őt Simonyi Béla, Barsvármegye alispánja üdvözölte s szívélyes szavak kíséretében átnyújtotta a kinevezésről szóló okmányt. Majd a gazdasági egyesület nevében Ordódy Lajos gratulálta szerett elnöknek. Utána Bódogh Lajos, Léva város polgármestere, szívből jövő szavakkal Léva város nevében csatlakozott a jó kívánságokhoz. Majd Toldy Zsigmond, magyarai föld-birtokos a Hontvármegyei gazdasági egye-sület nevében üdvözölte a kitüntetett férfit, kit Hontvármegye is nagyra becsül. Kherndl János kir. tanácsos megatottan köszönte meg a szívélyes ovációt. A gyűlés után diszebed volt az oroszlan-fogadó nagyter-mében, melyen a gazd. együt tagjai az új kir. tanácsos sok személyes jó barátja és tisztelője volt jelen. Az evéd alatt emelkedett hangulat uralkodott. Az első felköszöntőt Kherndl János mondotta ő fel-ségére a királyra, ki minden alattvalójának működését figyelemmel kíséri. Utána Ordódy Lajos köszöntötte fel Kherndt. Majd Rubinek Gyula, az O. G. E. titkára emelt poharat Kherndl János elnök s az egyesület buzgó titkára Levatic László egészségére. Felköszöntőt mondottak még Rudnyánszky Titusz, Leiden-frost Tivadar, Bódogh Lajos és még töb-ben. Az itt elhangzott jó kívánságokhoz szívből csatlakozunk a mienket is s részünkről is a legmelegebben üdvözöljük őt ez alkal-mából.

— **A lévai kü döttség,** mely a kato-nai javaslatok ellen tiltakozó népgyűlés hatá-rozatát és kérvényét fogja gróf Apponyi Albertnek, képviselőház elnökének átnyuj-tani, e hó 12-én a reggeli 5 órai vonattal indul Budapestre, s a házelnök még az nap fogja fogadni. Akik akarnak, még az nap vissza is utazhatnak. A jelentkezők száma meghaladja a kétszázat. Az aláírókat az in-dulás idejéről külön-külön levelező lapon is fogja értesíteni az elnökség.

emeli, — írja róla *Eudródi Sándor*, a ki a kötet elé nyomtatott lelkes *Bevezetésben* tel-jes igazságot szolgáltat a sokat bántott és félre ismert, önmagával is meghasonlott köl-tőnek. Tépelő, vívó, magát emésztő lélek, a ki a forradalom utáni lírát erős bölcselmi tarsalommal mélyítette s új han-gokkal gazdagította: — *nem lehet őt mély megindulás nélkül olvasni, — a hogy Eudródi írja.*

E versek egyik másikat méltán állítják Cyprus-lombok legszebb költeményei mellé, melyekben a nagy Petőfi siratja Etelkáját. A *Vegyes költemények* közt, melyek a kötet-nek több mint kétharmad részét teszik, leg-jobbán nyilatkozik Vajda sajátos, költői egyénisége. A Virrasztók, a Luzitán dal, Tavasz felé, a Vaáli erdőben, Nyári les, Husz év múlva, Harmincz év után stb. című költeményei mindig a magyar líra legszebb alkotásai maradnak.

Ime, ezt és így adja a *„Magyar-Remek-írók”* harmadik sorozata: — a legnagyobb költők műveit, a legjelesebb kritikusok méltató bevezetésével. Az egész gyűjtemény ötvenöt kötet lesz, mire elké zül és az ösz-szes ötvenöt kötet ára 220 korona, mely összeg azonban csekély havi részletekben is törleszhető. A *„Magyar-Reméki”*-kat a *Franklin-Társulat* adja ki s a gyűjteményre mind a kiadó, mind az összes hazai könyv-kereskedések elfogadják megrendeléseket. Végül még megjegyezzük, hogy egy-egy kötet átlagos terjedelme 20—22 iv (320—350 lap), de a szükséghez mérten jóval több is lehet ennél.

— **Névmagyarosítások.** A lévai tanítóképző intézet növendékeiközül a mult számunkban közöltekén kívül a belügymi-niszter engedélyével még a következők ma-gyarosították meg nevüket: Steiner Simon Székelyre, Ribánszky Leo Elemér Tapolcsányira, Pollák Jákó Jenő Pallósra, Sonnenschein Alfréd Aladár Székelyre, Zachara István Zala-ra és Vágner János Vára-ra.

— **Exlex.** Május 1-én beállott a törvényen kívüli állapot. Erre való tekintettel a lévai kir. pénzügyigazgatóság az összes adóbefize-téseket, végrehajrási okát beszüntette, a mi-ről az összes városi adóhivatalokat és kör-jegyzőségeket értesítette. Nem különben a pénzügyminiszter távirat rendelete folytán be-szüntette a kitűzött adótárgyalásokat. A bírósá-gok benyújtott beadványokra az exlex követ-keztében a kir. körjegyző s az ügyvédek több tagja bélyeget nem ragaszt, miután ez is a közvetet adó s illeték fizetés egy módja.

— **Állami gyermekmenhelyek.** Hir szerint a belügyminiszter végleg meghatá-rozta az országban létesítendő gyermekmen-helyek székhelyeit s egyet Léván is felállít. Már ennek az évek folyamán 15 városban Szeged, Szombathely, Temevár, Arad, Nagy-várád, Pécs, Szabadka, Kassa, Debreczen, Pozsony, Kolozsvár, Marosvásárhely, Kec-kemét, Veszprém s Rimaszombat városokban létesítik a gyermekmenhelyeket. A jövő év-ben Győr, Munkács és Seps-Szent-György, 1905. évben Léva, Kaposvár, Eger, Miskolc és Sopron városok következnek. Két gyer-mek-szanatórium van tervbe véve, egy a Balaton somogyi partján, egy pedig Pali-cson. Gyermekinternátusok lennének: Kés-márkon, valószínűleg a régi Thököly vár-ban, azonfelül Zomborban, Nyitra és Lő-csér, Zomborban kertészeti iskolával kap-csoíjakkal egybe az internátust.

— **A sorozás újabb elhalasztása** A honvédelmi miniszter a sorozás újabb elhalasztásáról szóló rendeletét most kül-dötte törvényhatóságához, a mely szerint el-rendelte, hogy a sorozás egyelőre és további rendeletig ismételtlen elhalasztassék. Miután azonban a folyó évben kiállítandó újoncok megajánlásáról szóló törvényjavaslat a tör-vényhozás által talán mégis akként és oly időpontban fog elfogadtni és törvényerőre emeltetni, hogy annak alapján az immár több ízben ismételtlen elhalasztott ezidei fősorozás a folyó évi június 2-ától folyó évi július 25-ig terjedő időszak alatt végre hajtható lesz; ennél fogva felhívja a törvény-hatóságokat, hogy a folyó évi újoncok, utazási és működési tervezetek oly módon állapítsa meg, hogy ez idei fősorozás eset-leg a folyó évi június 2-ától folyó évi július 25-ig terjedő időtartam alatt legyen foga-natosítható és végrehajtható.

— **Változások a főképtalan tisz-tikarban.** Rajner János nyitra-pereszle-nyi intéző hason minőségben Széplakra, Pircsallá Imre gazdasági segéd Nyitra-Pereszleányba intézőnek nevezettek ki. Solyómi Lajos csaliti, Brázda József merkei és Zitterbart Vimos nemcsényi intézők lettek.

— **Eljegyzés.** Adler Ármán, Adler Adolf nagyszentmiklósi kereskedő fia eljegyezte Deutsch Gábor csejkői földbirtokos leányát, Arankát.

— **Sulyos baleset érte Gyenes László m. kir. 14. gyalogezredbeli honvéd-hadnagyot,** városunk szülöttét, néh. Gyenes József járásbíró fiát április 17-én Nyitra-n, a hol állomáson van. Ugyanis forgópisztolyá-val játszott, a mikor a pisztoly véletlenül elsült s a golyó arczába fúródott s az ar-csontban megakadt. A sulyosan megsérült fiatal embert, kinek édesanyját a lévai pa-rancsnokság utján táviratilag értesítették, lakásán ápolják s ha csak valami kompli-káció nem áll be, remélik, hogy megmen-tetik az életnek. A szép jövőjű fiatal had-nagy és édesanyja iránt általános a részvét.

— **Levelek címzése.** A kir. posta-igazgató a levelek helyes címzése érdekében következő figyelmeztetést tesz közzé: „Ta-pasztalati szerint a közönségnek, valamint az állami és helyhatósági hivataloknak az a gyakorlata, hogy a levelek és más postai küldemények címzésénél a rendeltetési hely nevét az n, on, en, ön raggal látja el a szá-mos zavart idéző elő. Így a Tura, Vaja, Ród, Bát, Topolya, Hornyá stb. községnevek ragozása folytán a Turán, Vaján, Ródön, Bátön, Topolyán, Hornyán, stb. alakok ke-lhetnek, melyek az alakjukban egy-egy más község nevének felelnek meg. A postai szolgálat biztossága és pontossága érdeké-ben, de egyszerűsége és helynevek rendezé-sének és a végleg megállapított helynevek általános elterjedésének érdekében is kívánatos, hogy a postai küldemények címzésénél a helynevek fölösleges és gyakran zavart okozó ragozása lehetőleg mellőztessék. Felkéri ennél fogva a közönséget, hogy a postai küldemények címzésénél a rendeltetési hely nevét jövőben ragozás mellözésé-vel, mindenkor pusztán eredeti hivatalos alakjában vezesse a czimlapra.

— **A lévai pótvásár,** melyet május 4. és 5. napjaira kert a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urtól a városi tanács, nem fog megtartani, miután azt a miniszter nem engedélyezte, mivel akkor több vásár na-gyon közel esett volna egymáshoz.

— **Haláleset** Agárdy Mihály, lévai lakos, háztulajdonos e hó 26-án 64 éves korában elhalt. A boldogul vasárnap dél-

után azzal távozott el hazulról, hogy az alsórétekre megy ki megnézni, vajjon a határköveket a munkások jól rakták-e le? Ez időtől fogva nem látta senki. Miután másnap délig baha nem jött, családja kéré-sére a rendőrség megindította a nyomást, melyből kiderült, hogy a réten csakugyan kint volt, mert a rétvégén levő Percz patak partján megtalálták a botját a földbe szurva. E nyomon kiindulva csakhamar holttestét is kifogták a vámosladányi malom mellett a patakból. A hatósági vizsgálat ön-gyilkosságot állapított meg, noha több zuzodást konstátált a holttesten, de való-színű, hogy azt már a vízbe esése után kapta, a mint a víz tova sodorta. E hó 29-én helyezték örök nyugalomra a lévai temetőben nagy közönség részvéte mellett. Nyugodjék békében.

— **Léván április hónapban meg-haltak.** Medveczki Ottó élt 49 évet, öz. Farkas Lajosné szül. Divéki Julianna élt 42 évet, Csernák Andrásné szül. Reim Er-zsébet élt 46 évet, Sinák Kálmán élt 11¹/₂ évet. Mrázik Gyula élt 7³/₄ évet, Konta Margit élt 1¹/₂ évet, Danyis Vilmos élt 1¹/₂ évet, Hibácsko Borbála élt 11 évet, Hlinka Mihály élt 12 órát, Hlinka János élt 34 órát, Petruska Jenő élt 12 napot, Boros Józsefné szül. Lomen Zsuzsanna élt 60 évet.

Jó tanács. Mindazoknak, kik pázsított akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri” vagy a „Margitszigeti” fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Bu-dapest és a Margitszigeti oly bámulatra méltó és gyönyörű sétatéri részére.

Az osztálysorsjáték. Tudvalevő dolog, hogy a magy. kir. szab. osztálysors-játék játékterve már a most beveződő sorsjátéknak is több nyeresémet juttatott. Ez az új játékterv, a mely természetesen a májusban kezdődő sorsjátékokra is vonatkozik egész sor főnyereseménnyel és nagyob nyereseménnyel szakorítja a nyereséményeknek már amugy is tekintélyes sommáját, a meny-nyiben ezt az összeget 13.160.000 koroná-ról 14.459.000 koronára emeli. Egy millióval nagyobb tehát a nyeresémények összege, míg a sorsjegyek száma tízezerrel lett nagyobb. Megjegyzendő, hogy az új nyeresémények közt van egy 80.000 koronás, egy 50.000 koronás, egy 20.000 koronás, öt 10.000 koronás. Mindez azt bizonyítja, hogy az új játékterv folytán a nyerés esélye megjavult.

Közönség köréből. Köszönet nyilvánítás.

A helybeli „Kath. Legényegylet” vá-lasztmánya nevében ez uton is hálás közö-nyet monok a „Lévai Takaré és Hitel-intézet” igazgatóságának, hogy egyesületünk humanozni céljaira ez évben is 20 koronát adományozni kegyes volt.

Léva, 1903. ápr. 17.
Sipos Antal
s. lelk. legényegyleti elnök.
Köszönet nyilvánítás.

A „Lévai takaré és hitelintézet” tek, igazgatósága a lévai ö. t. o. egylet céljaira adott 50 kor segélyt ezennel nyugtázom és az egylet nevében hálás köszönetemet nyilvánítom.
Léva, 1903. év április hó 2-án.

Kovácsik Samu
ö. t. o. egylet pénztárnoka.
Köszönet nyilvánítás.

Tekintetes Bartha József ur lévai la-kos, a bati izr. imaegyesületnek 60 koronát adományozni kegyeskedett. Midőn ez összeg vételét nyugtázzuk, kötelességünknek ismerjük nevezett urnak hálás köszönetünket ez uton is nyilvánítani.
Bát, 1903. április 17-én.

Horn Lipót
inaegy. jegyző.
Horn Ármán
imaegy. elnök.
Nyilvános köszönet.

Lovag Schoeller Gusztáv ur a lévai ev, ref. templom restaurálásához 6000 drb. tég-lát volt kegyes adományozni, a melyért há-lás köszönetünket fejazzuk ki.

Nem különben hálás köszönetünket nyilvánítjuk, az alább megnevezett kegyes adakozóknak, valamint a fáradhatlan buz-gósgu gyűjtőknek, kik szíves áldozatkész-ségükkel ismét közelebb hoztak bennünket nemes célunk megvalósításához.

Léván, 1903. április 30.
A lévai ev. ref. egyház presbiteriuma.
(Folytatás.)

Szabó Jónásné gyűjtése.
Lányiskola 5 K., Weisz Jenő 3 K., Klein Sándor 3 K., Engel Ignác mészáros 1 K., Blumenhál Jónás 2 K., Pollák Maria 1 K., Pollák Kálmán 1 K., Wiltzek Sala-mon 1 K., Grotte Vilmos 2 K., Holzmann Bódog 1 K., Kern testvérek 3 K., Holló Béla dr. 1 K., Amstetter Imre 1 K., Kohn Lajos 50 f., Weisz Simon 1 K., Nyitrai és Társa 1 K., Zvrkokril Mór 1 K., Etlér Henrik 50 f., Klein Benő 1 K., Kovacsik Samu 5 K., Kovacsik János 2 K., Nappel Rzsó 2 K., öz. Póka Istváné 40 f., öz. Mészáros Józsefné 1 K., Kis M. Pál 1 K., Oadrekovics testvérek 2 K., Tokody Imre 2 K., Kipke Ápád 1 K., Vilheim Béla 50 f., Schulcz Ignác 50 f., Engel József 1 K.
(Folyt. köv.)

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.
1903. évi május hó 27-től 1903. 3 május hó-ig.
Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Hirschler Herman Zuzsanna B.	leány	Jolán
Baek Dávid Grosz Janka	fiu	Pál
Belancsik József Kiszela Anna	fiu	János
Tolnay István Konta Eszter	leány	Etel Emilia
"	fiu	István János
Lovas János Takács Mária	fiu	János

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Vallása
özv. Grausz Márton özv. Frimber-ger Jánosné Vachalik Mária	rom. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Hlinka Mihály	12 ó.	v. sz. gyengeség
" János	1 n.	" " "
Boros Józsefné Lomen Zsuzsanna	66	melhártyalob
Amstetter István	28	tüdővész
Mucha J. né Wolf K.	55	kizárteczombsér
Magyar Katalin	48	tüdőlegérgaunat
Kvittner Károlyné Marmorstein Julianna	61	agyvérzés

Lévai piacziárak.
Rovstvetelő; Kónya József rendőrkapitány.
Buza m.-mázánként 13 kor. 80 fill.
14 kor. 20 fill. Kétszeres 12 kor. 20 fill.
12 kor. 60 fill. — Rozs 12 kor. 40 fill. 12 kor. 80 fill. — Arpa 11 kor. 20 fill. 12 kor. — fill.
Zab 12 kor. — fill. 12 kor. 40 fill. — Kuko-rica 12 kor. 60 fill. 13 kor. 20 fill. — Bab 16 kor. 60 fill. 18 kor. 40 fill. — Lencze 14 kor. 80 fill. 15 kor. 80 fill. — Köles 9 kor. — fill. 10 kor. — fill.

Vetőmagvak 50 kilónként Budapesten
Lóheremag 78—84 korona Luczernamag 56—60 korona, Muharmag 9 10—10¹/₂ korona, baltaczim 12¹/₂—14¹/₂ korona, búkköny 6—7¹/₂ korona.

Nyiltér. Eladó ház.
Kohári utca 35. sz. ház eladó.
Bővebbet Borcsányi és Csernak czégnél.

Elado ház!
Kálnai utca 679. a. és b. számú ház szabad kezéből eladó.
Bővebb értesítést ad ids. Schönfeld Lipót Nyitra-n.

Epilepsi.
Nehézkór, görcsök vagy más ideg-bántalmakban szenvedők kérjenek utasítást tartalmazó füzetet. Ingyen és bérmetesen küldi **Schwanen Apotheke Frankfurt a. M.**

Walla József
mozaik- és cementáru gyára
építési anyagok raktára
BUDAPEST, VII. Rottenbiller-utca 13.
Vállalkozik: Raktárt tart:
Granit-terazzo, Betonrozások, Medencék, Csatornázások, Szökőkutak, Jaszolok, Cement-vizelők, Cement-lapok és Mozaik lapokkai kövezések el-készítésére
Fayenoelapokkai falburkolások stb.
Keramit-lapok
Kelheimi-lapok
Mozaik lapok metti-lachri modra
Terracotta-áruk,
Aszfalt tető lemez,
Tűzálló téglák,
Kőanyag-csövek
Kemény toldalékok
kőagyakból stb.

Gyáriraktár a Gertana uj PORTLAND cement vízállómész-gyárnak.
Mennyezet nádszövet-raktár (Stucatur-Rohrgewebe)

Premier Keréparok
leg finomabb a világ Arjegyzék Premierwerke Eger, Csehszlovákia leg utányosabb vásárol díjmentesen Csehszlovákia

